

© БФ «Проліска» / дорога до с. Опитне, Донецька обл.

ПРОБЛЕМИ В СФЕРІ ЗАХИСТУ

- Жертви серед цивільного населення:** Моніторингова місія ООН з прав людини зафіксувала 4 жертви серед цивільного населення у січні (1 вбитий і 3 поранених) та 9 жертв у грудні (2 вбитих та 7 поранених).
 З 1 січня по 31 грудня 2018р. Моніторингова місія ООН з прав людини зафіксувала **279 жертв серед цивільного населення** (55 вбитих та 224 поранених), що менше на 53.8% порівняно з 2017 р. 65% жертв було зафіксовано не непідконтрольній уряду України території.
- У 2018 р. щонайменше 50 осіб померли через погіршення стану здоров'я** або були поранені через бойові дії на КПВВ під час перетину лінії розмежування.
- Мінне забруднення:** Працівник ДСНС був поранений під час проведення розмінувальних робіт в сірій зоні поблизу Мар'їнки (Донецька обл.).
- Свобода пересування:** 6 грудня 44 осіб, серед яких були діти та люди з інвалідністю опинилися вночі між пунктами пропуску на лінії розмежування, після того як їх пропустили в сіру зону з боку непідконтрольної території перед самим закриттям КПВВ «Майорське».

У січні, щонайменше **8 літніх людей померло** через серйозне погіршення стану здоров'я при перетині лінії розмежування на КПВВ «Станиця Луганська» та «Майорське»/ «Горлівка».
- Захист цивільних осіб:** 29 грудня, Командувач ООС підписав наказ про створення Робочої групи зі збору та узагальнення інформації про випадки поранення і загибелі цивільного населення в рамках роботи **Групи із запобігання втрат серед цивільного населення**. Робоча група збиратиме інформацію про жертви серед цивільного населення та надаватиме рекомендації командуванню ООС про запобігання втрат.
- Житлові, земельні та майнові права:** Партнери кластеру з питань захисту повідомляють про нові випадки зайняття житла цивільного населення, яке було переміщене, у Катеринівці (Луганська обл.), Кодемі, Зайцевому, Бахмутці та Павлополі (Донецька обл.).
- Населені пункти вздовж лінії розмежування:** Дороги до сіл Сизе та Болотене (Луганська обл.) були заблоковані протягом двох тижнів через 60-см шар снігу. Люди не могли потрапити до школи, лікарні, магазину чи аптеки, оскільки місцева влада не могла розчистити доступ до населених пунктів.
- Доступ до основних послуг:** Протягом 16-21 грудня та 12-14 січня біля 40 тис. людей в Торезьку та прилеглих селищах (Донецька обл.) залишалися без води через пошкодження обстрілом водогону «Горлівка-Торезьк».
- Доступ до пенсій:** У січні чотирьом людям, які проживають по вул. Гладосівська, с. Гольмівське, знову зупинили пенсійні виплати. Населений пункт контролюється ЗСУ з 2017 р., однак досі вважається таким, де органи влади тимчасово не здійснюють свої повноваження. Відтак, жителі мусять реєструватися як ВПО аби отримувати пенсії та проходити верифікацію. Оскільки вони ніколи не перетинали лінію розмежування, виплата пенсій зупиняється автоматично.

КОНТАКТИ КЛАСТЕРА З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ

Анна Річ, координатор Кластера з питань захисту, rich@unhcr.org

Катерина Мартиненко, координатор Субкластера по вопросам защиты детей kmartynenko@unicef.org

Олена Кочемировська, координатор Субкластера з питань гендернозумовленого насильства, kochemyrovskaja@unfpa.org

Мартін Убрехт, координатор Субкластера з питань протимінної діяльності, martin.oubrecht@undp.org

Михайло Верич, координатор з питань осіб літнього віку та осіб з інвалідністю, mykhailo.verych@helpage.org

Володимир Хорбаладзе, координатор з питань житла, землі та майна, hlp.twg.ukraine@gmail.com

Кількість жертв серед цивільного населення у 2018 році

65% усіх жертв зафіксовані на непідконтрольній уряду України території

Джерело: УВКПЛ ООН

ЗАХОДИ ЗАХИСТУ

- У грудні партнери кластеру реалізували **6 проектів із соціальної згуртованості на непідконтрольній уряду території Донецької обл.:** ремонт будинку культури в Розсипному, студії вокалу в Харцизьку, центру для людей з інвалідністю «Донецькі зорі», центру соціальних послуг в Ясинуватій і надання обладнання асоціації людей з інвалідністю в Харцизьку.
- Партнери кластеру на непідконтрольній уряду території надали **індивідуальні консультації з питань захисту 561 особі**, в тому числі 34 особам, що повернулися, та провели 3 заходи із підвищення обізнаності про гендернозумовлене насильство.
- Представники гарячої лінії «Донбас SOS» **надали консультації 1,987 особам** і відповіли на 2,543 звернень, з них 75% жінки та 19% проживають на непідконтрольних уряду територій.
- «Проліска» надала **індивідуальну допомогу 350 людям** в отриманні документів (паспорт, свідоцтво про народження, ідентифікаційний код, тощо), перетині лінії розмежування, підтвердженні інвалідності, проходженні медичних обстежень, а також транспорт людям в селищах на лінії розмежування для доступу до послуг та поновлення пенсійних виплат.
- HelpAge International надала **допомогу на дому 3,603 особі** з інвалідністю та маломобільним літнім людям в Донецькій та Луганській областях та надала підтримку 3,041 осіб у громадських центрах для літніх людей.
- Polish Humanitarian Aid надала **групову психологічну підтримку 522 літнім людям в громадських центрах та індивідуальну психологічну допомогу 465 маломобільним людям** в Світлодарську, Трьохізбенці, с. Ласточкино, Золоте-4, Передільське.
Данська рада у справах біженців – Данська група з розмінування провели **142 занять з питань інформування щодо мінної небезпеки** для 3,287 осіб на КПВВ «Станиця Луганська», «Майорське» та «Мар'їнка».
- Данська рада у справах біженців зі підтримки ЮНІСЕФ надала **індивідуальну допомогу та соціальний супровід 12 дітям постраждалим від мінно-вибухових травм** (11 хлопців та 1 дівчина). Родинам була надана допомога з оплатою проїзду для отримання спеціалізованої медичної допомоги в Києві, реабілітацією, відновленням житлових умов після вибуху та правова допомога для отримання статусу дитини, яка постраждала від збройного конфлікту.
- Save the Children розробили для соціальних працівників **протокол із попередження самогубств серед дітей та підлітків**, який містить механізм перенаправлення та окреслює 4 кроки у ситуації коли можливості для перенаправлення немає.
- Terre des Hommes та Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля відкрили FabLab – майстерню, оснащену 3D-принтером, різакми, вишивальною машиною, та іншим обладнанням – де діти та молодь зможуть розвивати свої навички.
- Мобільні групи з питань психосоціальної допомоги UNFPA/UNICEF надали **допомогу 1092 особам, що пережили гендернозумовлене насильство**, в тому числі 160 ВПО. 113 особи, які стали жертвами гендернозумовленого насильства, отримали безпечне місце проживання та комплексну психосоціальну допомогу в 7 притулках, які підтримуються UNFPA.
- Ла Страда прийняла **3,292 дзвінків за національною гарячою лінією 24/7 для осіб, які пережили гендернозумовлене насильство**. Постраждали, які телефонували для отримання психологічної, правової та інформаційної підтримки, повідомили про 1,981 випадки, 43% з яких відносяться до сексуального та фізичного насильства.
- Громадський холдинг «Група впливу» розпочала широку **інформаційну кампанію з інформування ВПО про їх виборчі права та процедуру тимчасової зміни місця голосування**. У січні майже 7 тис. осіб тимчасово змінили місце голосування.

АДВОКАЦІЯ

- 5 грудня УВКБ ООН провело **Форум з питань сексуального та гендерного насильства в контексті вимушеного переміщення** в рамках кампанії «16 днів активізму». Захід об'єднав представників ВПО, влади та гуманітарних організацій, які ділилися досвідом і кращими практиками та підготували рекомендації для реагування на насильство на сході України.
- 17 грудня Моніторингова місія ООН з прав людини опублікувала [24-ту Доповідь щодо ситуації з правами людини в Україні протягом 16 серпня - 15 листопада 2018 р.](#), в якій наголошується на тому, що проблеми з безпекою ускладнюються перебігом із водо- та теплопостачанням та дискримінаційними політиками, такими як непропорційні обмеження свободи пересування, прив'язка пенсійних виплат до реєстрації ВПО та відсутністю механізмів компенсації.
- 11 січня набрав чинності [Закон Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами](#). Партнери суб кластеру з питань гендернозумовленого насильства долучилися до розробки законопроекту та виступали за прийняття закону, який відповідає міжнародним стандартам у цій сфері, криміналізує насильство в сім'ї та зміцнює правовий захист потерпілих та переслідування кривдників.
- 17 січня після тривалої адвокації партнерів кластеру, парламентський комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув [Законопроект № 6240 Проект Закону про внесення змін до деяких законів України \(щодо виборчих прав ВПО та інших мобільних всередині країни громадян\)](#) та рекомендував винести його на голосування та прийняти в першому читанні.
- 22 січня Президент підписав [Закон про протимінну діяльність](#), що містить визначення гуманітарного розмінування, основних компонентів протимінної діяльності та передбачає створення національного органу із протимінної діяльності.

ТРЕНІНГИ/ЗАХОДИ

- HelpAge International провела **тренінг щодо мінімальних стандартів включення питань віку та інвалідності** для 25 працівників гуманітарних організацій в Севе́родонецьку.
- Норвезька рада з питань біженців та правова клініка «Про Боно» провели **тренінг з питань документів актів цивільного стану для осіб які народилися чи померли на непідконтрольній уряду території** для 32 студентів та викладачів Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля в Севе́родонецьку.